

let delal njegov oče. Delavci in drugi vajenci so ga gledali postrani in z največjim nezanimanjem, češ, kaj se bo »frdirban študent« mešal med nas. Še ni minilo 12 tednov, ko si je po zaslugi svoje splošne izobrazbe pridobil pri vseh pomočnikih in vajencih neomejeno zaupanje, on jih je učil, zakaj se mora delati s to kemikalijo tako in ne drugače, on jim je dal navodila za luženje kože, itd. Ko je postal pomočnik, je odšel v Francijo in v Nemčijo, kjer je vstopil v največje tovarne, da si je izpopolnil svoje strokovno znanje. Danes je ravnatelj največje usnarne v Trzinu na Gorenjskem. To je svetel zgled, da spadajo v gospodarske stroke le nadarjeni in izobraženi ljudje.

Ob rojstvu slovenskega obrtništva je bila naša splošna izobrazba še na nizki stopnji. Razumljivo je torej, da so vstopali v obrtniške vrste podpopovprečniki tedanje izobrazbe.

Smrti greh so zagrešili vsi tisti, ki so svojim sinovom izrekli grožnje, da ga bodo dali za »šustarja« če se ne bo hotel učiti in so te grožnje tudi uresničili, če dečko v šoli ni uspeval tako, kakor bi si bili želeli. S takimi grožnjami in napačnimi nazori so postavili v kaj čudno luč obrtni stan, odnosno so označili ročno udejstvovanje kot nekaj manjvrednega in nadarjenega človeka nedostojnega. Medtem pa nas je današnji čas prepričal, da je vsak obrtnik, ki svojo stroko razume, stvaritelj, ki uživa povsodi spoštovanje, da je v svojem poklicu absolutno samostojen in da je ta samostojnost več vredna kot sto podrejenih uradniških služb in službi. To spoznanje bodi vsem šolnikom pri njihovem vzgojnem delu vodnik. Ono mu narekuje, da je treba vzgojiti mladino v gospodarskem pogledu tako, da bo vedno in povsodi zahtevala domače izdelke, da bo to zahtevano prenesla v domačo hišo med svojce in jih bo navajala k izvrševanju tega prvega gospodarskega vodila.

skega vodila. To spoznanje bodi šolnikom pravce, da je treba vzbuditi v mladini veselje in spoštovanje do ročnega dela, da je nujno vliniti mladini ljubezen do ustvarjanja v svobodnih poklicih, kjer niso nadarjenosti postavljene meje ne navzgor in ne navzdol, ne na levo in ne na desno, da je torej tu pravo tisti za resnične talente, katerih pod nobenim pogojem ne smemo vpreči v ožek jarem šš in zakonov uradniških služb.

Spoznanje absolutne vrednosti svobodnega ustvarjanja v svobodnih poklicih zahteva, da dovedemo tem poklicem, ki predstavljajo danes eno polno desetino vsega našega naroda, najbolj nadarjen in najbolj izobražen naraščaj, ki bo dvignil v poletu obrt in obrtniški stan v neslutne višine in dvignil s tem naše narodno gospodarstvo na višino, ki jo danes zavidamo tujcem. Tedaj se bo tudi naša javnost končno veljavno prepričala, da je domače blago boljše od tujega.

Letošnji obrtniški teden je dosegel svoj namen, če povzdignemo svoj glas in zahtevamo:

1. Globoko gospodarsko vzgojo učiteljskega naraščaja v učiteljskih šolah.

2. da se otrokom v šoli prav pri vsaki priliki predpoveduje vrednost domačih izdelkov pred tujimi izdelki.

3. da naj se dvigne splošna in strokovna izobrazba obrtniškega stanu s tem, da mu dovedemo nadarjene in izobražene naraščajnike;

4. da spremenimo napačno miselnost o idealu uradniških služb in da postavimo na njeno mesto ideal ustvarjanja v svobodnih poklicih.

5. da spada v vrste narodnih gospodarstvenikov najbolj nadarjena mladina, in

6. da skušamo v tem letu dvigniti do največje mere spoštovanje in veselje do ročnega dela, ki bo pri vzgoji vedno opravilo svojo posebno nalogo.

Lajovic Albin.

Splošne vesti

INTERVENCIJA V POGLEDU ŠOLSTVA

Narodna poslanca učitelja Rudolf Pleskovič in Karel Dohernšek sta danes intervenirala pri prosvetnem ministru zaradi premestitev učiteljev v Dravski banovini. Obvestila sta prosvetnega ministra, da so izzvale vse premestitve med učiteljstvom veliko vznemirjenje. Informirala sta ga dalje o šolskih prilikah na meji, kjer je mnogo učiteljskih mest še nezasedenih. Opozorila sta ga tudi na potrebo zgraditve šol na meji, pri čemer bi bila seveda nujno in neobhodno potrebna finančna podpora države. Prosvetni minister je izjavil, da bo vladna storila vse, kar bo mogla, da se razmere na meji, kar se tiče šolstva, čim bolj popravijo. Glede učiteljskih premestitev pa je minister izjavil, da gre, kolikor je njemu znano, v prvi vrsti za premestitve iz socialnih in družinskih razlogov.

— Letošnje božične počitnice trajajo, v smislu odloka ministrstva prosvete, od vključno 23. decembra do vključno 10. januarja.

— Zvišanje uradniških plač na Portugalskem. Portugalska vlada je izdala posebno uredbo o reguliranju uradniških plač. Po tej uredbi bodo plače portugalskega uradništva zvišane od 5 do 100 odstotkov. Istočasno so mnoge države znižujejo svojemu uradništvu plače, je Portugalska plače zvišala.

— JUU — Sresko učit. društvo Ljubljana okolica — vzhodni del obvešča članstvo, da je društveno zborovanje prestavljeno na četrtek 9. jan. 1936, z istim dnevnim redom in na istem kraju. — Kosin, predsednik.

OBMORSKI UČITELJSKI DOM

V letu 1933. se je sešlo nekaj tovarišic in tovarišev iz Ljubljane ter okolice, da se pogovore o bivanju ob morju v poletnih mesecih, to je v velikih počitnicah. Ob ti priliki se je ustanovilo »Društvo za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju« — sedež Ljubljana.

Znano je, da iz naše banovine pohiti vsake počitnice večje število učiteljev, učiteljic in njihovih družinskih članov na letovanje k morju. To ni luksuz, to je živa telesa in duševna potreba! Kdor je 10 mesecev prebil dnevno po 6, 8 ali več ur v mračnih in zaprtih šolskih prostorih, s slabim zrakom kvaril svoja pljuča, s popravo zvezkov in s pravico za pouk skrajšal svoj prosti čas, ta je gotovo potreben poštenega oddiha v zdravem, blažilem podnebnju ob morju.

V 37. številki »Učit. tovariša« iz l. 1934. citamo naslednje, resnične in danes kot jutri veljavne besede: »Naše misli, naše težnje se vedno bolj obračajo na morje. Jadran je naša skrb, naše veselje, naš ponos in naša moč. Jadransko morje je naša nada, naša vera v bodočnost in naša ljubezen. Naše morje je kakor vrata, odprta na stežaj. Skozi ta vrata gremo mi v široki svet, skozi ta vrata prihajajo k nam tujci, gosti. Zato nosimo mi vsi v svojih srcih naše morje, zato si ga želimo videti, zato ga hočemo doseči, kakor nekoč stari Slovenci, prihajajoči iz širnih planjav na severovzhodu.«

Naše morje varuje »Jadranska straža«. V mnogih krajih ob morju in na celini naše države je organizirala svoje postojanke, iz katerih naj bi črpala zmotna sredstva za obrambeno delo, obenem naj bi se tam vzbujala v širokem obsegu naša ljubezen in naša skrb za lepi Jadran. Med šolsko mladino deluje prav lepo »Pomladke Jadranske straže«, kar so nam dokazale razne prireditve v zadnjih letih.

Ti »mladi stražarji« imajo svoje domove ob morju. V l. 1935. so Mariborčani otvorili

svoj dom. Učitelji in pomladkarji iz drugih banovin se ponajso z lepimi zgradbami za letovanje ob morju. Čehom iz Čehoslovaške se je priljubilo naše morje, da si v lastnem domu iščejo vsako leto prijetnega oddiha.

Učiteljstvo Dravske banovine nima še ničesar! Tako blizu smo Jadrani, da ga z lahko dosežemo v nekaj urah. Leto za letom pohitevajo od nas množice tja k morju, da polnijo tuje hotele in bogate tujce. Do zdaj se še nismo znali osamosvojiti.

Temu hoče od pomoči »Društvo Omišljski dom«. Kupilo je v idealno ležečem zalivu tik Omišlja primeren svet v izmeri 2000 m². Parcela je prepisana na naše ime, znesek pa plačan v celoti. Svet leži tik ob morju, po obrežju je speljana krasna cesta. Na tem prostoru bo zgradilo društvo enadstropno poslopje z vsemi potrebnimi prostori za bivanje, sončenje, obednico, gospodinjinske prostore itd. Kopalnice bo tik pred poslopjem. Razgled proti jugu na odprto morje. Dom bo imel sprva 60 ležišč, po potrebi tudi več. Društvo ima vse potrebne in podrobne načrte izdelane, proračun za zgradbo in obratovanje na štedljiv način sestavljen.

Kako bo društvo uresničilo ta načrt? Po proračunu bo stala zgradba okroglo 400.000 Din. Da zberemo ta znesek je treba 200 članov, ki bi v 25 mesečnih obrokih po 100 Din vplačali članarino, ki se po polno vplačanem znesku izpremeni v en ali več deležev (po sklepu občnega zbora). Društvo bo delalo samo z lastnim kapitalom, brez izposojil, zato je vsak riziko za člane izključen. Kdor lahko prispeva v ta namen večji znesek, ne izgubi ničesar, temveč le pripomore do čim hitrejši zgraditve letoviškega doma.

Društvo je tu! Že nekaj mesecev zbira prispevke (do zdaj okroglo 30.000 Din). V svoj krog vabi vse tiste, ki leto za letom hodijo k morju in vse one, ki bi radi šli, pa jim sedanja draginja po obmorskih hotelih to zabranjuje. Poglejmo Čeha, tovariše iz drugih banovin, našo mladino — brez dohodkov! — vsi ti imajo domove za letno bivanje ob morju.

Ali učiteljstvo Dravske banovine tega res ne zmore? Ali naj bomo mi, ki smo skoro najbližji sosedje našega Jadrana, res najslabši čuvarji njegovi? Ne! Kar smo že zamudili, hočemo v najbližji bodočnosti popraviti. Zato pričakujemo od vseh zavednih in tovariško čutečih tovarišev in tovarišic, da se bodo z dopisnico priglasili za vstop na »Društvo za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju« — sedež Ljubljana, Franciškanska ulica 6/L.

— Pedagoška centrala v Mariboru. Citateljem in izposojevalcem naše knjižnice sporočamo, da se je knjižnica PC preselila iz slavnostne dvorane učiteljske šole v pritličje in sicer v prvo sobo desno od glavnega vhoda. Izvršila se je tudi revizija in je bilo ugotovljeno, da nekateri tovariši še niso vrnili knjig, ki so si jih izposodili že l. 1930. ali celo l. 1929. Vsi dosedanjí opomini so bili zaman. Ako ostane tudi ta, poslednji, brez uspeha, bomo prisiljeni storiti skrajne ukrepe, da se knjige vrnejo oz. plačajo. — Kdor želi, da mu pošljemo knjige po pošti, naj pošlje vnaprej znak za vsaj Din 3,50, kolikor stane poština za tiskovine do 2 kg. Odboru PC se namreč še ni posrečilo, da bi zopet izposloval nekdanjo ugodnost brezplačnega dostavljanja knjig po pošti. — Ob tej priliki naznanjamo še enkrat, da posluje naša knjižnica ob četrtkih od 15. do 17. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. — Odbor.

— Napredoval je 20. VII. 1935 v VI. skupino učitelj Resman Rado iz Stegovcev.

Učiteljski pravnik

—Š Vprašanje M. O. iz L.

1. Ali ima pravico oddajati prazna učiteljska stanovanja kraj. šolski odbor na seji ali šolsko upraviteljstvo?

2. Kdo ima pravico do stanovanja: službeno starejši, ali tisti, ki je dalje časa na šoli, ali učiteljski par z otroki, ali učitelj, poročen z neučiteljico pa brez otrok?

Odgovor! Ad 1. Prazna učiteljska stanovanja oddaja kraj. šolski odbor na seji.

Ad 2. Pravico do stanovanja imajo vsi, a stanovanje dodeli po prosti objektivni presoji krajevni šolski odbor, upoštevaje okoliščine upravičencev in krajevne stanovanjske razmere.

—Š Vprašanje in odgovor. K. J., učiteljski abiturient v M. — Prošnjo za službo v Žet-ski banovini lahko vložite direktno pri ban-ski upravi v Cetinju, vendar je bolje, če vložite prošnjo potom tukajšnje banske uprave, ki v svojem poročilu pove, pod katero številko je bila poslana Vaša prva prošnja ministrstvu prosvete za službo v Dravski banovini. Prav je, če omenite prvo prošnjo tudi v novi prošnji, ki jo nameravate vložiti.

—Š Učitelji (-ice), nastavniki, profesorji in uradniki! — Prijave za prejemanje rodbinske doklade za otroke — predpisane s čl. 15. uredbi o dokladah z dne 19. IX. 1935. — je založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani in se dobe v knjigarnah Učiteljske tiskarne v Ljubljani in v Mariboru po 50 par. — Pismena naročila se izvrše le, ako se pošlje znesek v znakih in še znakom 25 para za poštino.

—Š Praktični učiteljski izpit — vštete časa za polaganje. Ministrstvo prosvete je izdalo pod ON br. 74514 z dne 18. XI. 1935 normativni razpis kralj. banske uprave IV. No. 16995/2 z dne 27. XI. 1935 tolmačenje k § 72. zakona o narodnih šolah in k čl. 1. točka a) pravil o polaganju praktičnega učiteljskega izpita, da pridobi pravico za polaganje praktičnega učiteljskega izpita uradniški pripravnik na osnovi predpisa § 13 toč. 3. U. Z. po 2 letih pripravniške službe. Z ozirom na ta predpis se ne more vzeti v obzir čas, prebit v dnevničarski službi za pridobitev pravice za polaganje učiteljskega praktičnega izpita.

Naša gospodarska organizacija

SAMOPOMOČ UČITELJSKIH OTROK,

r. z. z. o. z.

Ta zadruga se je preosnovala iz društva »Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic ter profesorjev v Ljubljani« leta 1932.

Odpravnina, oziroma posmrtnina znaša sedaj za vsakega zavarovanca okrog 2500 Din; znašala bi pa lahko okrog 10.000 Din, če bi vsi tovariši (-ice) zavarovali svoje otroke. Obstoj te socialne zadruge je zagotovljen in gmotno dovolj fundiran.

Ob pristopu plača zadrugi za vsakega otroka sledeče prispevke:

1. Zadrugi delež v znesku 10 Din.
2. Prispevek za slučaj smrti ali polnoletnosti (21. leto) 10 Din.
3. Upravnino 10 Din.
4. Pristopnino, ki se ravna po starosti prijaviteljenega otroka in znaša za četrto leto 10 Din, za peto in šesto leto 15 Din, za sedmo in osmo leto 30 Din, za deveto in deseto leto 50 Din.
5. Rezervo za podporo 5 Din.

Vsako leto se plača še enkrat 10 Din upravnine in 5 Din rezervnega sklada za vsakega zavarovanca.

Za smrtni slučaj, oziroma ob polnoletnosti zavarovanca izplača ustanova tolikokrat po 10 Din, kolikor je zavarovancev.

Tovariši, tovarišice! Upoštevajte in pristopajte!

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za mesec oktober: Darila. Lesnika Viljemina, učiteljica v pok., mesto javne zahvale udeležencem pogreba po pokojnem možu Mihaelu Lesniku 150 Din; tovarišica J. P. 40 Din; Sresko učit. društvo Sv. Lenart v Slov. gor. namestu venca na grob svojemu bivšemu članu, pok. tov. Lesniku 150 Din; Gačnik Janko in Mira mesto venca na grob pok. tovarišu Karlu Pestevšku 100 Din; ob priliki krsta pri tov. Petroviču, ki je njegovemu sinu kumoval sr. u. dr., darovali gostje 100 Din. — Darovalcem iskrena zahvala! — Tovariši in tovarišice, spomnite se ob vsaki taki priliki — smrt ali rojstvo — Učiteljskega doma! V sedanjih težkih krizi je tudi on potreben vsestranske podpore. — Gospodarska podjetja: zemljevidi: 15.166,50 Din, slike 1000 Din, grb 500 Din. — M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljska tiskarna

—t Slovenski pravopis. Po pravopisnih in pravorečnih načelih, ki jih je odobrila pravopisna komisija znanstvenega društva v Ljubljani, sta izdala priredila A. Breznik in F. Ramovš. Cena vez. knjigi 60 Din. — Za cenjena naročila se priporoča knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru.

—t Knairs Weltatlas, nova ljudska izdaja za leto 1936. 53 barvanih zemljevidov. Cena Din 45.—

—t Knairs Konversations Leksikon, nova izdaja za leto 1936, 1900 strani, 2600 slik med tekstom, ter 75 eno- in večbarvnih slik. Cena Din 55.—

Naročila sprejema Knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

—t Uradni repertorij ima zopet v zalogi Knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru. Cena Din 12.—

—t Freytag & Berndt: Zemljevid abesinskih bojišč (1:2.000.000). Bojišča: 1. Severno: Adua, Makale; 2. Vzhodno: Železnica Danakil-Djibouti; 3. Vzhodno: Harar; 4. Jugovzhodno: Ogađen. — Cena za karto Din 11.—

Mladinska matica

—mm Božična številka »Našega roda« izide še pred prazniki in jo bodo imeli že vsi, ki jo pravočasno naročijo, še pred božičnimi počitnicami v rokah. Vsebinsko bo številka bolj beletristična kot dosedanje in bo izredno bogata. Tudi ilustrativno bo prav zanimiva. Zelo obsežen in pester bo tudi »Cicibanov rod«, kjer pridejo enkrat na svoj račun tudi naši najmlajši naročniki. Med sotrudniki srečamo nekaj za našo revijo novih imen, med njimi več takih, ki spadajo med naše najboljše literate.

—mm Na anonimno ovadbo proti »Našemu rodu« smo prejeli mnogo dopisov, kjer pesniki, pisatelji in učitelji obsojajo tak zakulisen boj proti tej naši lepi mladinski ustanovi. Znani pesnik M. Kunčič je poslal tudi več pesmi in je pripomnil, da z veseljem sodeluje pri »Našem rodu« s svojimi najboljšimi pesmimi in s tem jasno kaže, kako obsoja take denunciacije. — Od drugih dopisov šol naj citiramo nekaj vrstic iz pisma, ki ga je poslala šola na Barju: »... Naša šola ima letos še celo več naročnikov na »Naš rod« kot lansko leto. V najvišjem razredu ga imajo skoro vsi učenci. List vsem zelo ugaja in sem le radoveden, kje in kdo so tisti »starši«, katerim je njegova vsebina tako slaba.

—mm Daljšo, ugodno oceno o publikacijah Mladinske matice prinaša tudi zadnja številka »Zenskega sveta«.

—mm O prvih dveh številkah »Našega roda« piše Ivan Albreht v »Glasu naroda«: »Naš rod«, mladinski list, ki ga izdaja JUU, je v novem, VI. letniku zopet pester in zanimiv. Doslej sta izšli dve številki.

Uvodno povest »Bratovščina sinjega galca« je napisal Tone Seliskar. Povest je, kolikor je mogoče presoditi po teh dveh odlomkih, zanimiva in sveže pisana. Končno mnenje pa povem ob zaključku letnika. Zanimiva je tudi »Šola«, ki jo je napisal Julij Kaden-Bandrovski in prevedel France Vodnik. Čitali jo bodo mladi in stari s pridom, čeprav vsak drugače, koristila pa bo brez dvoma obojim. Ernesta Younga »Bivaljša ljudi v tujih deželah« v priredbi Pavla Kunaverja niso samo poučna, ampak prav primeren tešijo v mladom človeku in preprostem čitatelju tudi ono romantično hrepenenje, ki se v mladini lahko izprevrže v pustolovska nagnenja, ako ne dobi o pravem času primernega ventila.

Poleg navedenih je v listu več poučnih sestavkov ter kratak življenjepis Davorina Jenka. »Cicibanov rod« je pester kakor vsako leto, zanimiv in tudi aktualen.

Po vsem tem je treba priznati, da je »Naš rod« res dober, zanimiv in spretno urejan mladinski list. Celu več. Vprav zato, ker ne objavlja izključno samega leposlovja, nado-mesča lahko v marsikateri podeželski hiši revijo, ki si je danes podeželski človek ne more naročiti.

Ze šolska doba sama, ako vračunamo nekdanjo ponavljalno, oziroma sedanjo višjo narodno šolo, obsega celo vrsto važnih človekovih razvojnih stopenj. Zato mora biti list, ki je namenjen mladini vseh teh različnih let, vsebinsko pester in bogat ter urejan tako spretno, da vsakomur nudi lahko kaj primernega.

Brez pretiravanja lahko zapišemo, da kaže »Naš rod« iz leta v leto bolj zavestno stremjenje za kar najtesnejše približanje k temu idealu. Po vsem dosedanjem delu list zasluži, da javnost njegovo stremljenje v vsakem oziru podpira in podpre. Kar dajemo mladini, dajemo sebi. In če si bomo znali vzgojiti zdravo, čvrsto, življenja in dela zmožno mladino, nam ni treba biti niti življenja niti žrtve nikoli žal.

—mm »Kapelica« Karla Široka, ki so jo doslej tako ugodno ocenili vsi listi, ima mnogo pesmi, ki so primerne za recitacije ob raznih šolskih prireditvah in zato bi ne smelo biti šole, ki bi ne imela te zbirke. Knjiga je izšla v izredno luksuzni izdaji, vendar je cena vezani knjigi le 30 Din. Naši naročniki jo lahko dobijo tudi pri upravi Mladinske matice.

Šolski radio

—r XI. teden. Torek 10. decembra: Kako smo praznovali 60 letnico naše šole; izvajajo II. deška narodna šola na Grabnu v Ljubljani. I.—III. Spored: 1. Nagovor šolskega upravitelja tov. Josipa Ambrožiča. 2. Ivo Peruzzi: Staremu deblu — mladi cvet. (Prigodna deklamacija). 3. Ruža Lucija Petelinova: Soli na Grabnu ob 60 letnici. (Deklamacija). 4. Al. Mav: Naša pesem; petje. 5. Trnovska pesem; petje. 6. Al. Potočnik, Matevžev stric pripoveduje; igrokaz, izvajajo učenci. 7. Bože pravde. — V petek 13. decembra predava dr. Oskar Reva: Abesinija. II.—III. Predavatelj bo v kratkih črtah orisal splošen zemljepisni položaj države, o kateri se danes toliko piše. Posebno pozornost bo posvetil podnebnju, ki je odločilen faktor uspeha ali neuspeha italijanske vojske. Dotaknil se bo pa seveda tudi drugih poglavij kakor gospo-

darstva, prebivalstva, vere, jezikov, prometa, zgodovine, umetnosti in sploh kulturnega nivoja Abesincev.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 8. decembra ob 15. uri predaval g. inž. Wenko Boris; Kurnica in negovanje kokoši.

Stanovska organizacija JUU iz sekcije

—s Vse tovariše (-ice), bivše kontraktualce, ki so bili sprejeti v državno službo po 31. marcu 1931. pozivamo, da v lastnem interesu pošljejo sekciji zanesljivo do 15. decembra 1935. nastopne podatke:

1. številni in datum pogodbe o sprejemu v kontraktualno službo,
2. datum nastopa kontraktualne službe,
3. čas prebit v učiteljski službi v inozemstvu (od — do),
4. čas prebit v kontraktualni službi (v naši državi (od — do),
5. prepis dekreta o sprejemu v državno službo in ako ni v tem dekretu (uverjenju) označena vsteta doba,
7. prepis posebnega rešenja o vstetju službenih let.

Ako ga kdo ni prejel, naj zaprosi zanj v smislu določila 2. odst. § 274. uradniškega zakona, ter naj naknadno pošlje podatke.

Iz društev: Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOVENSKIH BISTRICI ima svoje redno zborovanje v soboto dne 14. decembra ob 10. uri dopoldne v Slov. Bistrici na deški šoli. Radi važnega dnevnega reda naj bo udeležba polnoštevila. Članarino pravočasno poravnajte!

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŽUŽEMBERKU bo zborovalo v soboto 14. decembra ob 10. uri dopoldne v žužemberški šoli. Na dnevnem redu so važne stanovske zadeve in vse ostalo, kakor je bilo domenjeno na zadnjem zborovanju.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRAD bo zborovalo v soboto, dne 7. decembra ob 9. uri v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk sta na dnevnem redu predavanja: »Psihologija in etika tekme kot vzgojni sredstvi in predavanje o Učiteljski tiskarni.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto 14. dec. ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu. — Ob 8. uri pred zborovanjem se vrši odborova seja.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU bo zborovalo v soboto, dne 7. dec. 1935. v Domžalah s pričetkom ob 10. uri in ne v ponedeljek 9. dec. 1935.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠOSTANJ bo zborovalo v soboto dne 14. t. m. točno ob 9. uri v Velenju. Poleg običajnih točk bo predaval tov. Vranc iz Maribora o »Aktualni pedagoški problemi«. Vse in vsi in točno!

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH bo zborovalo v soboto, dne 14. dec. ob 10. uri v Rogaški Slatini. Poleg običajnih in aktualnih točk je na sporedu referat tov. Podjavorška »Podoba naše vasi«. Koreferent je tov. Verk. Pol ure pred zborovanjem je v smislu svoječasne sklepa seja odseka za delo na vasi. Pričakujemo polnoštevilo udeležbo.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO KRANJ bo zborovalo v ponedeljek, 9. dec. t. l. ob 9. uri na deški narodni šoli v Kranju s sledenim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Učni jezik na nar. šoli, predava tov. Rape VI. 3. Predlogi in slučajnosti.

Odbor.

Poročila:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITVI je zborovalo 9. novembra 1935. v Ljubljani pri Mikliču. Ob 9. uri je pozdravil zborovalce po navzočnosti poli 82 — predsednik tov. Jože Župančič. Tovarišici Benedičičevi iz Zalne je čestital k poroki s sodnim predstojnikom g. dr. Močnikom iz Višnje gore. Zbor je počastil stoje spomin tov. Ivana Lobeta, ki je preminul na Krki v 92 letu in je bil najstarejši učitelj v vsej državi.

Na našo okrožnico z vabilom k pristopu v JUU so spet narasle naše vrste. Imenoma je izrekel pozdravnico naslednjim novim članom: tov. Jerebu Bogomirju iz Zagorja, tov. Anici Leskovec iz Jevnice, tov. Tolmajerju Leonu iz St. Vida, tov. Vrtovec Zori iz Vel. Kostreznice, tov. Tome Mariji iz Kresnic, tov. Rojec Ani z meščanske šole v Litiji, tov. Varšek Anici in tov. Grošelj Valeriji s Primsko-vega; tov. Ivanu Škafarju z Vač; tov. Uršič Amaliji iz Sv. Križa; tov. Jarnoviču Francetu iz St. Lamberta, tov. Janežič Zori iz Sv. Platin, tov. Brezovar Olgi iz Izlake, tov. Frankov Zofiji iz Primskovega in tov. Seme Rozi s Krke (poslednji sta nameščeni iz banov. bednostnega fonda) in tov. Jenku Vinku s Poljsnika.

V tem je dospel na zbor predsednik JUU tov. Dimnik Ivan s tajnikom sekcije tov. Šupančičem Dragom, ki ju je članstvo živahno pozdravilo. Predsednik tov. Dimnik je podal jasno situacijsko sliko v poldrugournem refe-

ratu. Žel je za svoja izčrpana izvajanja iskreno zahvalno vseh.

Tajnica tov. Klovareva Štefanija je prikazala zanimivo sliko delovanja društvenega odbora in splošnega stanja naše sreske edince JUU. Na oktobrski seji se je ugotovilo: organiziranih = 112 (39 moš. + 73 žen.) neorganiziranih 48 (21 moš. + 27 žen.) Intervencij je bilo v poslednjem času več. Potom okrožnic smo obveščali stalno vse odbornike, ti pa sosednje šole. Članom smo pa poslali 3 okrožnice. Nato je navedla število neorganiziranega članstva na posameznih šolah. Z grozo smo poslušali številke, kakor jih gotovo ne pozna noben drug srez! Odbor je bil pooblaščen, da sestavi sam načrt za razdelitev sresa v okrožja, ki naj dobe lastne odbornike. V zadevi novih čitank pa bomo stopili v stik s sreskim šol. nadzornikom g. Bezeljakom.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik tov. Kopriva Janez. Omenjal je tudi akcijo nekaterih društev za znižanje članarine zaradi zadnjih težkih redukcij plač. Članstvu se je soglasno izreklo, naj ostane članarina v sedanjem obsegu, ker noče z znižanjem članarine onemogočiti sedanje delovanje naše JUU.

Tov. Kolenc Lojze iz Zagorja je referiral o Učiteljski tiskarni in je vabil k pristopu.

Sledil je razgovor o raznih vprašanjih, nato pa je bilo lepo zborovanje zaključeno. Del dnevnega reda se namreč ni obravnavalo, ker na našo ponovno prošnjo, ki smo jo naslovili na ministrstvo prosvete, nismo dobili zaprosenega dovoljenja, da razpravljamo o položaju po redukciji plač in o spomenici, ki smo jo v načrtu priložili prošnji.

Jože Župančič, preds. Klovareva Štefanija, taj.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LAŠKO, je zborovalo in opravilo izredni občni zbor v soboto 9. novembra 1935. ob 8. uri v Zidanem mostu.

Predavanje je žal zaradi odsotnosti g. referenta odpadlo.

Prav tako se zaradi prepovedi sreskega načelnika ni mogla obravnavati uredba o redukciji plač.

V izbrano toplih besedah pozdravi predsednik poslanca tov. Pleskoviča in navzočih 55 tovarišev in tovarišice, med njimi tudi tov. nadzornika. Zapisnik se prečita, soglasno odobri in kot tak podpiše.

Društvo je prejelo v zadnjem času od sekcije kopo dopisov, ki obravnavajo naše stanovske zadeve. Tov. Mahkota je zbral vse te dopise in podal zborovalcem njih vsebino podkrepilno s primernim komentarjem. Referat je bil obenem tudi trenutno situacijsko poročilo društvenega tajništva. Iznešena situacijska slika je bila z odobravanjem sprejeta, ter je rodila plodono debato, skoro je zmanjkalo časa, za vsestranski razgovor ter kritiko nekaterih listov ter društev, ki so nas v zadnjem času kazali javnosti v prav čudni luči. Besede tov. Kislingerja, posvečene našemu stanovskemu ponosu, našim principelnim načelom ter naši bodoči poti v javnem življenju, naj se ne pozabijo tako hitro! Tisti, ki ni bil navzoč, pa naj se zanima kako je bila že ta reč!

Govora je bilo tudi o naših bodočih čitankah. Izvoljen je bil sreski redakcijski odbor (tov. nadzornik Potočnik, Kislinger in Mahkota), ki bo zbral gradivo, ki ga bo prispeval naš srez. Pri šolskih konferencah naj se stavi na dnevni red točka »naše čitanke« in o uspehu je poročati društvu; prav tako je poslali eventualno zbrano gradivo in nasvete.

Z ozirom na dopis, ki smo ga prejeli od Učiteljske tiskarne je referiral tov. Bučar o našem največjem stanovskem podjetju tiskarni. Očrtal je delo za naše ustanove ter apeliral na stanovsko zavednost s pozivom »Vsak učitelj bodi zadružnik«. Le na ta način bo postala Učiteljska tiskarna res podjetje učiteljev.

Ker ima društvo rešiti kar dvoje stanovskih častnih zadev, je bilo potrebno izvoliti člane društvenega stanovskega razsodišča. Težka je bila situacija, vsak se je razumljivo branil te časti. Končno sta bili izvoljeni tov. Musar in Majar z namestniki tov. Grilčev in Virantovo.

Čas teče že proti 12. uri, debata še vedno živahna; ker bo treba skoro na vlak se sklepa in govori le o poročilu tov. Groznika »V naših nacionalnih društvih je kriza«. Sklep: Učitelji bomo krizo rešili in to bržčas že do praznika Uedinjenja. Razmere pa so take, da nam je zaenkrat prav blizu le naše udruženje, to se pravi: stanovska organizacija je prva in skrbeti nam je z vsemi razpoložljivimi silami, da ne pride tudi naša sekcija v krizo.

Z apelom: Tovariši poravnajte članarino in krepko se držite in zaupajte brezpogojno moči svoje organizacije, se je zaključilo 4 ure trajajoče uspelo zborovanje.

Fran Lebar, preds.

Milan Mahkota taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k Jubilejni koledar Družbe sv. Cirila in Metoda, Ljubljana 1936. Cena 20 Din. — V veliko večjem obsegu nego prejšnja leta, je izdala družba sv. Cirila in Metoda letos svoj koledar za leto 1936. — Poleg koledarskega dela vsebuje tudi obširnejši članek »Polstoletje družbe sv. Cirila in Metoda« v katerem je orisan zgodovinski razvoj te važne narodnoobrambene ustanove. Za ta jubilejni koledar so napisali svoje prispevke tudi dr. Puc, dr. Ravnihar, Iv. Hribar, dr. Mole, Ks. Meško, Iv. Prekoršek, K. Dobršek, Fr. Skulj, dr. Potočnik in še mnogi drugi. — Koledar

Ža kulisami...

SV. MIKLAVŽ pripravlja

pridnim otrokom

OBUTEV

Patata

obsega 116 strani in bo njegova vsebina prav dobrodošla onim, ki delajo na narodnoobrambnem polju.

—k »Edeninštirideseti« je najnovejši roman iz dobe ruske revolucije. Sedaj izhaja ta roman v izvrstnem Vukovem prevodu v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film in modo »Naš Val«. V novi številki, ki je pravkar izšla, je nadaljevanje klasične Goldonijeve komedije »Kremlarica Mirandolina«, v beletrističnem delu pa Jerome Rebouxove duhovito črtico »Bedasta žena« in roman v slikah »Sequoia«. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Naročila na naslov: Radijska revija »Naš Val«, Ljubljana.

KATERI UČITELJSKI PAR

bi bil voljan zamenjati službeni mesti z nama? Sva na trirazredni, popolnoma novi šoli v Skocijanu pri Turjaku, srez Ljubljana — okolica, kjer je na razpolago upraviteljevo 4 sobno stanovanje s pritlikinami in urejenim šolskim vrtom. Je avto-zveza z Ljubljano v 1½ km oddaljenem Turjaku.

Ponudbe naslovite na naslov: Lojze in Valerija Zupanc, učitelja v Skocijanu, p. Turjak.

Pelikan

akvarelne barve

v okroglih komadih za šolsko uporabo. Hitro se topijo pod mokrim čopičem. — Barve so čiste in svetle ter dajejo svežo in živahno sliko. Nespremenijo se niti potem ko se posušijo.

GÜNTHER WAGNER k. d., Zagreb, pošt. pred. 94

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KNJIGARNA
»UČITELJSKE TISKARNE«
registrirane zadruge z omeji. zavazo
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!